

Tynset

GOD PÅSKE!

**Informasjonsmagasin
fra Tynset kommune**

Fra Gjermund Eggen til Therese Johaug

16.32.6! Tallet brente seg fast i sjuåringen Jan-Inge Grøndalen. Et tall som for mange utenom idrettsbanen bare er et tall, men som for unge Grøndalen skulle bli symbolet på et av hans livs store idrettsøyeblikk som han fikk dele sammen med sin far og bestefar på Hamar stadion i 1952.

Du lurer fortsatt på hva tallet er? Stikkordet er Hjallis ... Hjalmar Andersens verdensrekord på 10.000 meter på skøyter under NM på Hamar i 1952. Siden er det blitt mange idrettsøyeblikk for Jan-Inge Grøndalen, og han har opplevd mye både på idrettsbanen og ikke minst som leder og administrator i idrettsmiljøer. I fjor fikk han Hedmark Idrettskrets høyeste utmerkelse. Det er kun fem personer i vårt distrikt som har fått denne utmerkelsen.

– Jeg har jo nå levd en stund og kan smykke meg med at jeg var sportslig leder for idrettslaget i Engerdal da Gjermund Eggen var på høyden, og i idrettslaget på Tynset i de åra Therese Johaug gikk for Tynset Idrettslag, sier han og ler. Det er 40 år i mellom karrierene til disse to.

Grøndalen er over gjennomsnittet opptatt av idrett og folkehelse generelt. Nå er han leder i Tynset Turlag. Han er glad for at folkehelse er blitt et satsingsområdet i Tynset kommune. I år er det også Friluftslivets år.

– Helse er bevegelse, både psykisk og fysisk. God helse gir godt liv, fastslår han.

For to år siden fikk Grøndalen Parkinson, en sykdom som han sier tok styringa i hjemmet. Men det er mulig å utfordre denne “gjesten”, med trening og struktur, både fysisk og psykisk.

– Det ER mulig å leve et godt liv med kronisk sykdom, fastslår Grøndalen.

Hva er det gode liv for deg?

– Det er å ha nære relasjoner til andre, være opptatt av å lære. Jeg ønsker å gi noe til andre, eksempelvis gjennom frivillig arbeid som det å være leder i Tynset Turlag. Sist men ikke minst det å være aktiv. Jeg tror også at vi kan leve gode liv ved å greie oss uten alt man har lyst på til enhver tid. Dette har vært en av mine grunnleggende verdier fra barnsben av. Verdier må ligge i bunn og “føres inn fra barnsben av”. Mine seks postulat som barna blir presenterte for er:

- *Vi elsker å dele med andre*
- *Vi elsker kaldvat`n*
- *Vi elsker motbakker*
- *Vi holder det vi lover*
- *Ingenting er umulig, det tar bare litt lengre tid*
- *Du må aldri, aldri bare stå å se på!*

Grøndalen gikk på lærerskolen på Elverum og tok senere høyere utdanning innen idretts og samfunnsfag. Siden flyttet han til Engerdal hvor han bodde fra 1968 til 1986. Der ble han umiddelbart engasjert i idrettsarbeid, både ski, fotball og friidrett, og var med på både Gjermund Eggens oppturer og nedturer. Grøndalen var også en solid støttespiller i Ren-Eng. Da han i 1986 flyttet til Tynset fortsatte han som trener og leder i over 20 år i skimiljøet.

Han vokste opp i Stor-Elvdal med store klasseforskjeller. Grøndalen drømte aldri som barn om å bli fotballproff i England, men å skape et likeverdig samfunn. Et radikalt, sterkt politisk engasjementet har fulgt ham i alle år. Han var med å starte AUF på Tynset, var glødende kritisk til USA og Vietnamkrigen, aktiv i Amnesty, nei til Atomvåpen, og Naturvernforbundet, for å nevne noe.

Om Friluftslivets år

Friluftslivets år 2015 (FÅ15) er en del av Nasjonal strategi for et aktivt friluftsliv som Klima- og miljødepartementet (KLD) presenterte i august 2013. Friluftslivets år har tidligere blitt arrangert i 1993 og i 2005.

I Engerdal var han varaordfører for Arbeiderpartiet i åtte år. Han jobbet mye med Gutulia nasjonalpark, og fikk daværende miljøminister Gro Harlem Brundtland og statssekretær Grete Knudsen med på befarung. Det ble overnatting i telt i Gutulia.

– Knudsen hadde med seg gitar og vi satt rundt leirbålet, drakk rødvin og sang viser til Knudsens akkompagnement, i ekte Ap ånd, minnes Grøndalen og ler.

Einar Gerhardsen og Einar Førde er andre politikere som etter personlige møter har betydd mye for Grøndalen både privat og som politiker. Førde beskriver han som ideolog og sjarmerende råttass.

Grøndalen kjørte hardt løp med full skolejobb, videreutdanning, varaordførerverv, organisasjonsarbeid, husbygging, tre barn og kona Torveig som han er sjeleglad han fortsatt er gift med.

– Det falt mye på henne. Vi har nå vært kjærestere i over 50 år! Sjøl gikk han på liten en smell. “40- årskrisa” kaller han det sjøl. I 1986 skiftet han beite. Grøndalen søkte på tre jobber. I Fylkeskommunen, i De arabiske Emirater og på Tynset. Det ble Tynset. Fra 1990 og til han egentlig skulle ha gått av med pensjon har han jobbet som utdanningssjef i Tynset kommune. Her har han gått i bresjen for å bygge om et sterkt skolefaglig miljø i Nord-Østerdalen og vært drivkraften bak realiseringen av TATO (felles drift av skolene i Tynset - Alvdal - Tolga).

Nylig rundet han 70 år, og stikk i strid med andre syttiåringer som tenker pensjon og rolige tider, trapper han opp sitt yrkesaktive liv og jobber nå som rådgiver i 70 % stilling for utviklingsprosjekter, ikke minst for den nye skolen og flerbrukshallen på Alvdal.

– Å leve med Parkinson er mentalt og fysisk utfordrende. Struktur, arbeid og trening for både kropp og sjel er for meg den beste medisinen, forteller den spreke syttiåringen.

PORTRETTE

Tekst og foto : Ingrid Eide / Ingrafo

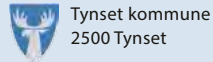

Miljøspalten

Magasinet Tynset Nr. 1/2015, 9. årgang

Utgiver

Tynset kommune
2500 Tynset

Redaksjonen

Arild Einar Trøen (*rådmann og ansvarlig redaktør*)
Morten Often (*ass. rådmann*)
Bersvend Salbu (*ordfører*)
Beate Hjertager (*kultursjef*)
Per John Valle (*teknisk sjef*)
Bent Kvisle (*utdanningsjef*)
Mariann Totlund (*enhetleder landbruk og miljø*)
Trine Økseter Knudsen
(*leder for plan, bygg og geodata*)
Gosia Kveberg (*servicetorget*)
Ingrid Eide (*fotograf og journalist, Ingrafo*)

Kontakt

Telefon 62 48 50 00
Telefaks 62 48 50 11
Epost postmottak@tynset.kommune.no
Internett www.tynset.kommune.no

Annonsering i informasjonsmagasinet

Organisasjoner og næringsliv kan annonsere i våre spalter. Ta kontakt for ytterligere informasjon og bistand med utforming av annonsemateriell.

Kontakt vedrørende annonsering

INGRAFO, 2540 Tolga

Telefon 62 11 71 99
Epost post@ingrafo.no
Web www.ingrafo.no

Foto 1. omslagsside

Illustrasjonsfoto: © Shutterstock

Grafisk utforming

© 2015 INGRAFO
www.ingrafo.no

Opplag

3.600

Trykk

Flisa Trykkeri AS

Klimavalgalliansen er en partipolitisk uavhengig organisasjon bestående av 50 organisasjoner. Deltakerorganisasjonene har sluttet seg til kampanjens politiske krav, med vekt på FN's klimamålsetting. Alliansen har laget åtte klimavettregler, som de mener bør inkluderes i partiprogrammene som partiene skal gå til kommune- og fylkesvalg på til høsten.

Kommunene er tunge aktører i samfunnet. De kjøper varer og tjenester for flere milliarder kroner årlig. Tynset kommune kan som politisk aktør, tjenesteyter, eiendomsbesitter, byggherre og ansvarlig for planlegging og tilrettelegging for gode lokalsamfunn, bidra til en retningsendring og ha "grønn kraft"! Ved å stille strengere miljøkrav til leverandører og tjenesteytere kan de offentlige innkjøpene dreies mot den beste løsningen for fremtiden.

Mange av tiltakene som foreslås her har også en økonomisk gevinst. Forslagene vil gjøre kommunen til en bedre plass å bo og arbeide, sørge for bedre tjenester til innbyggerne, og skape levende, attraktive byer og bygder.

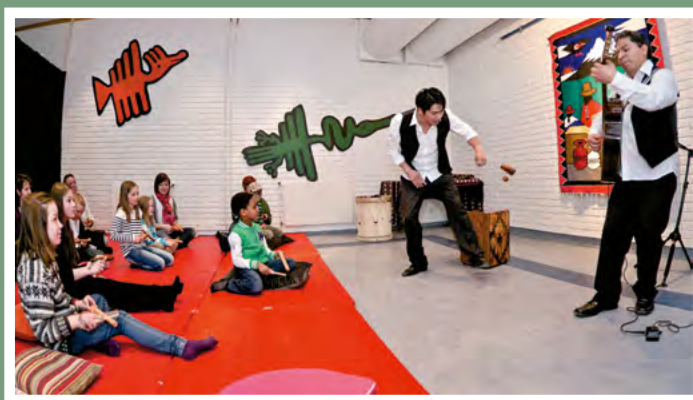

Vil du lese mer om dette?
www.klimavalgalliansen.no

Folkefest mellom vinter og vår

Barnas verdensdager har blitt en stor folkefest i en litt grå årstid – midt i mellom vinter og vår. Lørdag 25. april arrangeres Barnas verdensdager for fjerde gang på Tynset, som den eneste kommunen i Hedmark.

Tekst: Mali Hauen

Foto: Egil Scott Synnestrød / Tynset kommune

Hvert år har Barnas verdensdager samlet rundt 1500 besøkende fra hele regionen. Det er en gedigen møteplass for mennesker i alle aldre, et sted for opplevelse og utøvelse av forskjellige kulturuttrykk.

Etter hvert som Barnas verdensdager har blitt en innarbeidet tradisjon på Tynset, opplever vi at flere kommer fram med noe de vil bidra med. Det bor mange kreative folk i regionen, og Barnas verdensdager skal være en arena for å dele av det vi kan, og kanskje har lyst til å vise fram eller lære bort til andre. Barnehager har laget utstillinger og dekorert rom. Skolelever har laget mye av dekoren som blir brukt, enkeltpersoner og grupper har stilt med innslag på verdensscena, eller som ledere for verksteder og aktiviteter.

Arrangementet vil bli innledet med en konsert i Storsalen, der publikum vil få en smakebit fra årets verksteder. Deretter fortsetter dagen med verksteder i mange av kulturhusets rom, innslag fra verdensscena og aktiviteter på biblioteket, utstilling i Galleri Elgen og matsalg fra matmarkedet utenfor Kulturhuset og fra kafeen inne.

Hva med å prøve colombiansk dans, dokketeater, dans, historier og ritualer, delta i eritreisk kaffeseremoni, møte et gresk kor, lytte til samiske eventyr, eller en blanding av musikk og eventyr fra hele verden? Og ikke minst - høre norgesmesteren i slampoesi Sarah C. Ramin Osmundsen? Osmundsen er slampoet, skuespiller og sanger.

Kanskje har du lyst til å få håret flettet, eller hendene dekorert med vakre henna-mønstre? Eller kanskje vil du heller ha ansiktsmaling? Eller brette origami i en rolig krok av biblioteket, hvis det finnes en krok som er rolig denne dagen. Kanskje blir det også mulig å spikke sin egen seljefløyte.

Når du blir sulten, kan du ta en tur til matmarkedet og smake på retter fra ulike deler av verden og bli underholdt med musikk- og danseinnslag fra verdensscena. Her deltar folk fra hele regionen.

Verken meny eller program er helt spikret ennå. Det som er sikkert er at programmet blir variert og vil by på opplevelser for alle aldre. Barnas verdensdager er en internasjonal familiefestival og passer for både store og små i familien. Det er ingen aldersgrense og alle aktiviteter er gratis!

Om noen har noe de ønsker å bidra med, eller kan tenke seg å stille som frivillig hjelper denne dagen eller i forberedelsene på forhånd, ta gjerne kontakt med kulturkontoret på telefon 62 48 50 00 og spør etter Mali Hauen eller Beate Hjertager.

Fakta om Barnas verdensdager

Barnas verdensdager ble arrangert av Rikskonsertene første gang i 1999, som en del av Oslo World Music Festival. Siden den gang har den vært et fast punkt på programmet.

I Mangfoldsåret 2008 ble det åpnet opp for at Barnas verdensdager skulle kunne slå rot i andre deler av landet og nå arrangeres det Barnas verdensdager i alle landets fylker.

Kjernen i programmet til Barnas verdensdager er verksteder (workshops) der barn og voksne får prøve ulike musikk og danseformer fra hele verden. Verkstedene varer i omtrent 20 minutter og ledes av profesjonelle utøvere.

Her finner du Barnas verdensdager

Hammerfest - Finnsnes - Narvik - Levanger
Trondheim - Oppdal - Hardanger - Førde
Stavanger - Grimstad - Skien - Gol - Larvik
Oslo - Fredrikstad - Lillehammer - Tynset
Sunndal - Mandal - Asker - Ås - Bodø

Samfunnsplanen – et utviklingskompass

– Det er første gang at Tynset kommune har vedtatt en egen samfunnsplan. Denne planen blir et kompass som vi skal navigere og styre etter.

Tekst og foto (arkiv): Ingrid Eide / Ingrafo

Det påpeker assisterende rådmann Morten Often og understreker at jobben med samfunnsdelen av kommuneplanen er en meget viktig politisk prosess. Så er det opp til oss å bruke denne aktivt som styringsverktøy, ikke lagre det som skuffefyll. Nå skal planen presenteres for folk på en forståelig måte slik at tynsetingene ønsker å engasjere seg i hvordan vi sammen skal utvikle Tynsetsamfunnet for framtida.

Verdimål og konkrete tiltak

Samfunnsdelen av kommuneplanen konkretiseres eller virkeliggjøres gjennom arealdelen som er mer konkret. Arealdelen handler om hvordan hyttefelt skal reguleres, hvor industriområder skal ligge. Skal vi ha et hotell i Motrøkkrysset, eller skal dette forbli dyrket mark? Hvor skal parkeringsplasser ligge og gang og sykkelveier legges?

– Slike spørsmål er konkrete, og vekker lettere engasjement hos folk enn diskusjoner rundt visjoner og verdier, som er mindre håndfast. Det er imidlertid like viktig å ha med innbyggerne og diskutere begge deler, både konkrete mål og tiltak og verdier, presiserer Often.

– Den ene diskusjonen bygger på den andre, forklarer han. Samfunnsdelen er også et viktig dokument når budsjettene skal legges. Hvordan skal vi budsjettere for å opprettholde verdimalene våre? *(Inkludering, trygghet, optimisme og puls - se ordførerens side)*

Offentlige planer - angår de meg?

Her er noen eksempler på hvordan målsettingen om økt næringsutvikling og flere arbeidsplasser kan påvirke den enkeltes hverdag og verdien om trygghet, sikker skolevei, nærmiljø:

- Det er planer om å bygge nytt sentralarkiv på Tynset. Det er etablert ny infrastruktur og ny videregående skole i samme område. Dersom det blir etablert et sentralarkiv er det estimert ca. 70 nye arbeidsplasser. I forbindelse med etableringen kom det fram sterke bekymringer fra beboere i området som mente at de arbeidstakere som kommer nordfra, fra fylkesveg 681, kanskje vil ta snarvegen gjennom boligområdet og således blant annet skape utrygge skoleveier, i stedet for å passere gjennom rundkjøringene. Videre ble det uttrykt bekymring for kryssing gang- og sykkelvei fra Haverslia og Sjukehusvegen. Høsten 2014 ble det etablert forhøyet gangfelt i kryssingspunktet. I planprosessen ble det stilt krav om undergang. Teknisk sjef er av den oppfatning av at opphøyd gangfelt er en tilstrekkelig trafiksikker løsning.
- Arealplanlegging er et av de mest langsiktige klimavirkemidlene vi har. Arealplanlegging etter plan- og bygningsloven vil først og fremst kunne bidra til å redusere utslipp fra transport gjennom å se lokalisering av boliger, arbeidsplasser og ulike tjenester i sammenheng med kollektivtrafikktilbudet.
- Beredskapen blir stadig viktigere når klimaet endres. Kommunen må blant annet lage beredskapsplaner for ras og flom, ødelagte hus, veier og broer som følge av sterkere stormer og hyppigere ekstremnedbør. Det er viktig å forebygge større skader gjennom god planlegging.

Fakta

Kommuneplanens samfunnsdel er det høyeste plannivået i kommunen og er forankret i plan og bygningslovens §11-1 Kommuneplan og §11-2 Kommuneplanens samfunnsdel.

Innholdet i samfunnsdelen skal være retningsgivende både for kommunens budsjett, 4-årige handlingsprogram (virksomhetsplanen) og kommuneplanens arealdel. Kommuneplanen skal bidra til at kommunens virksomhet samordnes og rettes mot de samme målene. Kommuneplanen vil også være retningsgivende for hvordan kommunesamfunnet som helhet kan bidra til å utvikle kommunen i riktig retning.

Samfunnsdelen skal peke mot prioriterte samfunnsområder, og det skal gis føringer som gjenspeiler kommunens og kommunesamfunnets viktigste satsningsområder for å kunne nå en ønsket samfunnsutvikling.

Tynset kommune vedtok kommunal planstrategi våren 2013. I planstrategien er det angitt planbehov for 2013-2016. Denne viser at kommuneplanen er et ønsket satsningsområde. I januar 2015 vedtok kommunestyret kommuneplanens samfunnsdel med visjonen "Tynset for alle" og fire verdimål; Inkludering, trygghet, optimisme og puls. Arbeidet med kommunedelplan for Tynset tettsted skal være ferdig høsten 2015. Etter dette starter arbeidet med revisjon av kommuneplan resten av Tynset kommune.

Les også:

<http://tynset.kommune.no/32348.Kommuneplanarbeidet.html>

Planarbeid i praksis - inviterer til debattmøte

Det skal nå utarbeides en sentrumsplan som bygger på målene som kommunestyret vedtok i januar. 16. april inviterer Tynset bibliotek, Kulturtjenesten og Plan, byggesak og geodata tynsetingene til debattmøte.

- Vi vil tynsetingene skal komme med innspill på hvordan vi kan fremme trivsel, tilhørighet og stolthet, og gjøre Tynset sentrum til et attraktivt tettsted, sier Tone Stræte ved Tynset bibliotek. Som innleder har arrangørene fått med en av landets mest profilerte personer innen tettstedutvikling. Peter Butenschøn er arkitekt og byplanlegger med utdanning fra England og USA. Han har undervist ved Arkitektthøgskolen i Oslo, ledet IBBY, Institutt for byutvikling, vært rådgiver i Kulturdepartementet, direktør i Norsk Form og rektor ved Kunsthøgskolen i Oslo. Han har i en årrekke skrevet og forelest om byer, og vært rådgiver for norske bykommuner.

- Bli med på debatten, si din mening og del synspunkter, oppfordrer Tone Stræte.

Belønner nyskapende tiltak

Peter Butenschøn også er valgt som jury medlem til den helt nystiftede byutviklingsprisen "Attraktiv by" som Kommunal- og moderniseringsdepartementet har utlyst. Departementet vil sette fokus på det stedet i Norge, stort eller lite, som kan vise til nærmiljøtiltak som har økt trivsel, tilhørighet og stolthet. Prisen skal fremheve og belønne nyskapende tiltak, som fremmer bedre miljø, helse og levekår i byer og tettsteder, og som legger til rette for god arealbruk og miljøvennlig transport og energibruk.

Debattmøte

Tynset tettsted

Torsdag 16. april kl 19.00
Smea, Tynset kulturhus

Peter Butenschøn innleder
med foredrag om tettstedsutvikling

Paneldebatt med personer med
ulike roller i Tynsetsamfunnet

Peter Butenschøn er arkitekt og byplanlegger med utdanning fra England og USA. Han har undervist ved Arkitektthøgskolen i Oslo, ledet IBBY, Institutt for byutvikling, vært rådgiver i Kulturdepartementet, direktør i Norsk Form og rektor ved Kunsthøgskolen i Oslo.

I januar vedtok Tynset kommunestyre Kommuneplanens samfunnsdel, som angir de overordnede mål og satsingsområder fram mot 2027. Det skal nå utarbeides en sentrumsplan som bygger på disse målene. For å få til en god utvikling av Tynset sentrum, er det viktig at flest mulig engasjerer seg. Hva skal til for å fremme trivsel, tilhørighet og stolthet, og gjøre Tynset sentrum til et attraktivt tettsted? Kom på møtet, lytt, gjør deg opp en mening og del dine synspunkter!

Arrangør er Tynset bibliotek/Kulturtjenesten og Plan, byggesak og geodata. Arrangementet er støttet av Nasjonalbibliotekets "Biblioteket tar den lokale debatten".

Svake grupper

Tynset kommune har et godt utbygd tjenestetilbud sammenlignet med mange andre kommuner. Det har over flere år vært en betydelig utvikling av tjenestetilbudet og antall årsverk har økt som følge av statlige satsinger.

De siste 3-4 årene har kommunen likevel gjennomført effektivisering og omstilling på om lag 18 millioner kroner som følge av systemendringer som har ført til lavere inntekter og økte utgifter.

Alle kommuner opplever økende press på mange ressurskrevende tjenester. Foran årets budsjett var det ytterligere flere faktorer som slo negativt ut, slik at kommunens utgifter måtte reduseres med 12 millioner. Kuttene fordeles slik; 2 millioner for skole, 2 millioner for barnehage, 6,5 millioner for helse og omsorg og resten på øvrige virksomheter. Det er fortsatt forventninger om videre utvikling og heving av tjenestenivå som vanskelig kan imøtekommes.

90 % til barnehage, skole og pleie og omsorg

Brutto årsbudsjett for Tynset kommune er på mye over 500 millioner kroner. Av dette brukes 44% til helse- og omsorg, 28% til skole og 14% til barnehage. Til sammen utgjør dette 86% av budsjettet. Hvis man i tillegg tar med kostnadene for drift av bygningene for barnehager, skoler og institusjoner brukes nesten 90% av totalbudsjettet til skole, barnehage og helse- omsorg. De resterende 10% går til kultur, teknisk sektor, plan- og byggesaksavdeling og administrasjon.

Analyse av ressursbruk

Hvordan bruker Tynset kommune pengene sine? Hvilket omfang er det på tjenester som leveres til innbyggerne og hvor god er produktiviteten? Vi har sammenlignet oss med kommunene Røros, Oppdal og Eid og sett på gjennomsnittet for landet.

Analysen viser at både skole og helse og omsorg, som er to av de store sektorene, har høy ressursbruk sammenlignet med de øvrige kommunene i utvalget. Høy ressursbruk skyldes gjerne struktur og organisering av tilbudet og/eller nivået på tjenestene. Dette er problemstillinger som virksomhetene har arbeidet mye med. Høye inntekter gjør at Tynset kommune kan tillate seg å ha mer omfattende tjenester enn det mange andre kommuner kan gi til sine innbyggere.

Man skal være forsiktig med å trekke for raske konklusjoner, men virksomhetsanalysen inngår i grunnlaget for å anbefale hvordan tjenestene i Tynset kommune bør være for å sikre alle innbyggere et godt tilbud. Og det enten du er småbarnsforelder med behov for barnehageplass, om du har barn i grunnskolen, om du selv trenger sykehjemsplass eller har noen i familien som trenger det. Kommunens utfordring de neste årene er at driftsnivået fortsatt ikke er tilpasset lavere inntekter, slik at utgiftene for dette året måtte reduseres.

Omlagging i helse og omsorg

Helse- og omsorgssektoren har gjennomført en omfattende prosess der det er sett på organisering og produktivitet. Resultatet ble at kommunestyret har vedtatt omfattende endringer for hvordan eldreomsorgen best kan organiseres. Det handler om å flytte personell fra bemannede omsorgsboliger til hjemmetjenester. Fagavdelingene mener at dette er nødvendig for å gi mer tilpassede og best mulige tjenester til brukerne. Endringene skal gi våre innbyggere mulighet for å bo hjemme så lenge som mulig. Tjenestene skal i større grad tilpasses den enkeltes behov og det skal arbeides mer forebyggende.

Mer penger til helse og omsorg betyr mindre penger til skole. Eller omvendt, - så enkelt og så vanskelig ...

Krevende omstilling for brukere, pårørende og ansatte

Det er blitt spurt om vi har snudd alle steiner underveis i prosessen med tanke på økonomi. Svaret er ja og nei. Jeg innestår for at jeg har vært med på å snu de steinene vi har sett, men det kan selvfølgelig finnes steiner vi har oversett. Vi tar gjerne innspill på det.

Og uansett, vi har de pengene vi har til rådighet, mer finnes ikke. Løsningen kommunestyret har valgt tar hensyn til at det er begrenset med penger, det er laget en helhetlig løsning som tilgodeser alle sektorer i kommunen. Mer penger til helse og omsorg betyr mindre penger til skole. Eller omvendt, - så enkelt og så vanskelig. Et alternativ er å lukke øynene og kalkulere med underskudd. Hver femte kommune i Norge gjør det, de havner i grøfta og må settes under statlig styring for å komme på beina igjen. Det er ingen ønskesituasjon.

Omstillingen i eldreomsorgen oppleves av mange brukere og pårørende som krevende og belastende. Det oppstår lett utrygghet i forhold til om jeg som bruker virkelig får hjelp når jeg har behov for det. Det kan godt være at vi ikke har vært gode nok på informasjon og kommunikasjon. Det er alltid rom for å lære slik at vi kan bli bedre. Jeg føler meg trygg på at Tynset kommune har dyktige ansatte med høy kompetanse som vil ivareta brukernes behov for tjenester på en god måte.

Det er også forståelig at mange ansatte blir utrygge og spør seg om hvilke arbeidsoppgaver de vil få når de kanskje må flytte til andre avdelinger. Det vil bli brukt nødvendig tid på gjennomføringen, og ingen faste ansatte blir sagt opp.

Kravene til omstillingsevne i Tynset og andre kommuner vil neppe bli mindre i årene som kommer. Med svakere global økonomi og høyere ledighet i Norge er det mye som taler for at vi nå har fått en forsmak på hva som kan vente oss i årene som kommer. Med stadig raskere endringer i omgivelsene vil vår evne til å klare omstilling kontinuerlig bli satt på prøve.

Svake grupper

Ofte hører jeg det blir sagt at svake grupper settes opp mot hverandre, at kommunen må ta vare på svake grupper. Og svaret er ja, det må vi, det skal vi og det gjør vi. Svake grupper er alle barna som skal oppleve en sunn og god oppvekst, som skal trives i barnehage og skole. Det er de eldre som trenger hjelp, enten det er hjemme i egen bolig eller på en institusjon. Det er de av våre innbyggere som gjennomgår en personlig krise i livet og som trenger hjelp over kneika. Nitti prosent av budsjettet brukes til å ivareta disse gruppene. Og Tynset kommune gjør dette på en god måte innenfor de rådende økonomiske rammer.

Med ønske om en riktig god påske til alle i Tynset kommune.

Arild Einar Trøen
Rådmann

Kortspillfestivalen

Liker du smågodt? Liker du tapas?

*Kortspillfestivalen 2015
er grunnet ulike omstendigheter
flyttet fra mars til 2. og 3. mai.*

Vi mennesker liker å plukke våre favoritter, og vi liker å kunne bestemme hva vi bruker tiden vår på.

Hva om jeg sa til deg at det finnes teaterapas? At det finnes en mulighet til å se små, fine og ulike teaterstykker som er så korte at du kan plukke flere i løpet av noen få timer? Og et program som forklarer hva de enkelte teaterstykkene handler om, slik at du kan velge å se akkurat det du vil?

Slik er kortspillfestivalen, bestående av 12-15 små teaterforestillinger som spilles i ulike saler og rom i Tynset kulturhus fra kl. 12-16.

I tillegg vil det være aktiviteter rundt om kring som setter kreativiteten og fantasien i sving.

I år som i fjor blir det korte 10 minutters forestillinger for enhver smak og alder lørdag 2. mai.

Søndag 3. mai arrangeres lærerike og spennende kurs. Teaterimprovisasjon med Ingrid Vollan og teatersminke med Sandra S. Rodum er to av kursene som allerede er i boks.

Påmelding til disse blir annonsert på våre nettsider og i lokalavisene.

Sett av helgen 2 og 3. mai 2015, og ta med venner og familie på en stor porsjon teaterapas.

Arr.: ttrafo
Teater i Fjellregionen

Tynset ungdom med eget politisk råd

De Unges Råd (DUR) er et politisk organ for unge i Tynset kommune med engasjerte unge politikere som bidrar til å løfte opp saker som angår tynsetungdommen.

Tekst og foto: Ingrid Eide / Ingrafo

– Vår oppgave er å finne ut hva som er det viktigste for barn og unge i Tynset kommune, sier leder Anders Nyaas. Eksempelvis er skole, trygg skolevei, fritid og nærmiljø saker vi jobber med, med ulike vinklinger.

Allerede i 2002 ble det gjort et vedtak på å etablere et ungdomsråd i kommunen. Siden da har DUR, mer eller mindre aktivt, jobbet med blant annet Rambø Utdomsklubb, helsetjenester, kollektivtrafikk (halv-på-hel-ordning for Tynset kommune), alkohol og rusproblematikk blant unge, kinotilbudet på Tynset, hvordan det kommunale budsjettet påvirker unge i kommunen.

Etter en omorganisering består DUR nå av elever ved videregående skole og ungdomsskoletrinnet ved skolene i kommunen. DUR har månedlige møter. På siste kommunestyremøte presenterte DUR sitt arbeid for kommunestyret.

Psykisk og fysisk helse

På timeplanen til DURs siste møte sto utforming av høringsuttalelse til "Tiltaksplan for folkehelse". Med tematikk som tydelig engasjerer ungdommen, ble det en god diskusjon rundt bordet. Temaer som ble diskutert var mobbing, bruk av mobiltelefon i skolen, kosthold, fysisk

De unges råd består i dag av (f.h.) leder Anders Nyaas, Nils Harsjøen, Erlend Kvittum Nytrøen, Rønnaug Hansel Nergard, Mali Rehder og Gro Marit Storindset. Erlend Kvittum Nytrøen og Mali Rehder er også representanter til Ungdommens Fylkesting.

helse og fokus på psykisk helse som forebyggende faktor for frafall i skolen. Kvikne skole ble tatt fram som en foregangsskole i sin satsing på sunn kantine.

– Vi må dra til Kvikne for å se hvordan dere jobber der, foreslo leder i DUR, Anders Nyaas. Det er også bred enighet om at tematikken "sunn mat i skolen" bør inkluderes elevbedriftene.

– Kanskje kan man anmode elevbedrifter å skifte ut cupcakes og hjemmelagde drops med mer sunne produkter, foreslo en av representantene.

Interregionalt Ungdomsråd

Etter forslag fra Regionrådet jobbes det nå med å etablere et regionalt ungdomsråd. DUR er svært positive til forslaget, og ønsker at det skal bli fortgang i dette arbeidet.

– Gjennom et regionalt ungdomsråd står vi sterkere til å få gjennomført saker på områder vi mener er viktig for ungdom i hele regionen. Dette vil også bli et forum for kompetanseutveksling mellom regionens ungdom, påpekte representanter i DUR.

2015
International
Year of Soils

Uten jord, ingen liv

2015 er FNs internasjonale jordår

Nedbrytingen av jord som foregår i dag har en hastighet på rundt 10 millioner hektar per år globalt, som tilsvarer 30 fotballbaner per minutt.

Norge har kun tre prosent jordbruksareal og er ett av de landene i verden som har minst jordbruksareal per innbygger. Likevel går over 20.000 mål jord tapt hvert år, 2/3 av denne går til utbygging av boliger, industri og samferdsel. En stor del av tapt matjord skyldes også erosjon. Akkurat denne jorda er det ikke så enkelt å erstatte – det kan nemlig ta hele 500 år å produsere mindre enn to cm toppjord.

Ti gode grunner til jordvern

1. Vi har lite dyrkamark i Norge

Dyrka jord er grunnlaget for all matproduksjon i landbruket, og er en svært liten ressurs i Norge. Bare 3 % av det samla norske arealet er jordbruksareal!

2. Matjorda vokser ikke på tre!

Matjord er en ikke-fornybar ressurs. Dyrking og kultivering gjennom flere hundre år har bidratt til å utvikle det vi i dag har av god dyrka jord. Det koster om lag 200.000 til 300.000 kroner per dekar å gjøre om ikke-dyrkbare område til dyrket mark. Å nydyrke dyrkbare areal koster bare om lag en tidel av dette. Men et dekar nydyrka areal er ikke like produktivt som et dekar som har vært dyrka i mange hundre år.

3. Selvforsyning er viktig

Norsk selvforsyning av mat blir regnet til å være om lag 50 %. FNs klimapanel anslår at den globale matproduksjonen vil komme til å bli redusert med 2 % hvert tiår framover, mens behovet øker med 14 % i samme periode.

4. Norskprodusert mat er trygg å spise

God dyre- og plantehelse er en grunnpilar i norsk landbruk. Norsk landbruk har strenge regler i forhold til bruk av sprøytemidler, genmodifiserte produkt og antibiotika bruk i husdyrholdet.

5. Klimaendringer truer den globale matproduksjonen

Klimaendringer fører til svært varierende avlinger, nasjonalt og globalt. Med et landbruk over hele landet, i område med ulikt klima, står vi bedre rustet til å opprettholde en nasjonal matproduksjon tross i endringer i temperatur og nedbør.

6. Egen kornproduksjon er god beredskap

Korn og kornprodukt er den viktigste basismatvaren i verden. Omtrent en tredjedel av det fulldyrka arealet i Norge blir brukt til å dyrke korn, og mesteparten av dette kornet blir brukt som husdyrfôr. Kornarealet i Norge er redusert med 23 % fra 1991 til 2013. Med en sårbar situasjon for den globale matproduksjonen, og med et mer uforutsigelig klima nasjonalt, trenger vi den dyrkamarka vi har til å produsere norsk mat.

7. Jordvern viktig for et mangfoldig jordbruk over hele landet

I flere år har landbrukspolitikken lagt til rette for en ønsket produktionsfordeling mellom landsdelene, såkalt kanaliseringsspolitikk. Denne modellen bidrar til å utnytte de dyrkbare arealene i Norge på best mulig vis, og til at vi får en sammensatt norsk matproduksjon. Jordbruk over hele landet bidrar også til levende bygder og sysselsetting.

8. Aktivt jordbruk holdt opp det biologiske mangfoldet

Et rikt dyre- og planteliv er avhengig av aktiv landbruksdrift. Dette gjelder både i beiteområde og på dyrka mark. Landbruket er viktig for å ta vare på arter som er avhengig av kulturlandskapspleie gjennom slått eller beite.

9. Vi har lite areal i reserve

73 % av det potensielt dyrkbare arealet i Norge ligger i klimasoner der arealet er uegnet for matkornproduksjon. Det betyr at vi ikke har arealreserver i Norge som gjør at vi kan dyrke opp areal av like god kvalitet som den dyrkede jorda som blir bygd ned.

10. Politiske mål om å øke norsk matproduksjon

Det er ønsket både lokalt og sentralt at norsk landbruk skal ha fokus på økt matproduksjon med intensjon om økt selvforsyning. Da er det behov for dyrket mark av god kvalitet for å kunne oppnå målet.

Kilder: Inger Johanne Sæterbakk, Landbruksdirektoratet, Skog og landbruk, Norsk Landbrukssamvirke, Bioforsk, Felleskjøpet, Store Norske Leksikon, regjeringen.no, matportalen.no

Åpningstider i påskeuka

Serviceorget

Mandag 30. og tirsdag 31. mars:	09:00 - 15:30
Onsdag 1. april:	09:00 - 12:00

Landbruk

Mandag 30. og tirsdag 31. mars:	08:00 - 15:30
Onsdag 1. april:	Stengt

Biblioteket

Mandag 30. og tirsdag 31. mars:	11:00 - 16:00
Onsdag 1. april:	10:00 - 12:00
Påskeaffen:	Stengt

Tynset legekantoret

Mandag 30. og tirsdag 31. mars:	08:00 - 15:00
Telefontid:	08:00 - 11:00 og 13:00 - 14:00

Onsdag 1. april:	08:00 - 11:00
Telefontid:	08:00 - 11:00

Legekantoret tar kun i mot øyeblikkelig hjelp.
Ingen medisinbestilling.

Legevaktsentralen for øyeblikkelig hjelp utenom kontortid:
Telefon 62 48 22 11

Tynset legekantoret har fått egen hjemmeside

Du kan nå bestille resepter og time på nett. På hjemmesiden finner du også informasjon om hvordan du enkelt kan bestille resepter eller time via SMS.

Sjekk ut våre nyttige lenker du kan ha bruk for i hverdagen.

tynsetlegekantoret.no

Nye boligtomter på Jørgensmoen

Inntil 44 nye boenheter totalt planlegges på feltet. 12 av disse er eneboligtomter, i tillegg er det regulert inn tre felter for konsentrert småhusbebyggelse med inntil 32 enheter. I kommunedelplanen er Jørgensmoen et av flere områder lagt ut for boligbebyggelse.

Forslag til reguleringsplan for Jørgensmoen har vært oppe til førstegangs behandling i formannskapet i Tynset kommune, og er nå lagt ut til ettersyn og offentlig høring. Hensikten med reguleringen er å tilrettelegge for utbygging av boliger innen området.

Planområdets beliggenhet

Det er planlagt eneboliger ut mot Solbakken. Bekkeløpet i feltet beholdes åpent, og vil kunne være et berikende element i grøntområdet. I det sentrale området inne på feltet, ned mot grøntdraget som følger bekken, samt langs den private veien i nord, er den konsentrerte småhusbebyggelsen plassert. Det er avsatt to lekeplasser som ligger med forbindelse til det sentrale grøntdraget som er regulert til friområde. I sør går et turdrag eller løypetrase med forbindelse mot sør og øst.

Vegsystemet gir to adkomster til området, fra Haugsmoeveien via eksisterende privat vei og fra Solbakken. Planen forholder seg til rekkefølgekravene angitt i kommuneplanens bestemmelser.

Gang- og sykkeladkomst langs Olaf Røst gate er nå etablert. I planutkastets rekkefølgebestemmelser er det angitt at det skal bygges fortau langs Solbakken før utbygging kan finne sted. Dette må stå ferdig innen byggearbeider tillates, slik at det sikrer trygg adkomst for tilstøtende boligområder under byggeperioden samt for de nye boligene etter hvert som feltet ferdigstilles.

Tilskudd for 2015 til skogsbilveier i Nord-Østerdal

Hedmark fylke er i 2015 tildelt 9,1 millioner kroner i NMSK midler, øremerket tilskudd til skogsbilveier. Det kan ytes tilskudd til nybygging, ombygging og punktutbedring av skogsbilveier, bruer og velteplasser. Ordningen omfatter både bil- og traktorveier med differensierte satser, og minstekostnaden for anlegg berettiget for tilskudd er kr 25.000 eks. mva.

Maksimal tilskuddssats er 40 prosent av kostnaden eks. mva. for veiens skogandel. Ved tilskudd medfølger 25 års vedlikeholdsplikt og krav til teknisk byggestandard. Det ytes ikke tilskudd til ordinært vedlikehold. Alle tilskuddssatser er veiledende og baseres på årlige bevilgninger med et begrenset budsjett. Søknader behandles fortløpende - "først til mølla" gjelder. Endringer kan forekomme. Ta derfor kontakt med kommunen før planlegging og oppstart.

Ill.foto: Ingrafo

Vil du være "AKTIV I NATUREN"?

Ni lag og foreninger i Tynset har startet opp ei seniorgruppe for dere som vil være AKTIV I NATUREN sammen med andre. Kommunen vår har mange naturinteresserte voksne mannfolk. Aktiviteten tilpasses årstida, med mest uteliv sommerhalvåret, og motsatt vinterstid. Ingen krav til fysikk. Vi møtes på Tynset Frivilligsentral kl. 11 på møtedagene (se nedenfor). Ring Frivilligsentralen på 62481101 dersom du trenger skyss. Dette tilbudet er gratis.

Med hilsen

*FYSAK Tynset, Tynset Eldreråd, Tynset Lions,
Tynset Pensjonistforening, Tynset skytterlag, Tynset Rotary,
Tynset Jeger og Fisk, Tynset Turlag og Tynset Frivilligsentral*

AKTIVITETSPLAN FOR VÅREN 2015

Møtedag	Tema	Ansvarlig
15. april	Vi besøker Vollan Gård	Tynset Lions
6. mai	Omvisning på skytebanene og mulighet for lervedskytting	Tynset Jeger og Fisk
20. mai	Guiding i Savalen-området	Frivilligsentralen
3. juni	Jutulhogget	Eldrerådet
17. juni	Tur til Belsvikvangen	Rotary

"Aktiv i naturen" på Savalen.
Foto: Tynset kommune

Jakt og fiske etter søknad på Tynset kommunes eiendommer

- Garnfiske (kun innenbygdsboende)
- Småviltjakt Leiran (kun innenbygdsboende)
 - Felt for 2 personer
- Småviltjakt Y-Tjønnan
 - 3 felt for 4 personer å 5 dager (2 perioder)
- Reinsjakt (kun innenbygdsboende)

For reinjegere vil det bli arrangert obligatorisk møte i forkant av jakta med informasjon og utdeling av jaktkort.

Søknadsskjema er på Tynset kommunes hjemmesider www.tynset.kommune.no, og kan også fås ved henvendelse til Servicetorget. Søknadene må inneholde navn, adresse, telefonnummer og e-postadresse på søker.

Søknad sendes:
Tynset kommune, Servicetorget, 2500 Tynset
Frist: 1. mai 2015

Daldata sitt hovedkontor på Tynset er godkjent som miljøfyrtårn

De har dermed oppfylt miljøkriterier som gjelder alle bransjer, i tillegg til spesialkrav for kontorvirksomhet og IKT bruk/leveranse. Bedriften har jobbet målrettet over noe tid for å bli godkjent. Mange av kravene var allerede oppfylt, men de har brukt tid på å involvere og informere ansatte og få all dokumentasjon på plass.

Tynsetordfører Bersvend Salbu og sertifisør Hege Hovd fra Rådhuset Vingelen, delte ut det synlige beviset på sertifiseringen – miljøfyrtårndiplomet – hos Daldata i januar.

Tynset kommune er en Miljøfyrtårnkommune. Det vil si at vi støtter Miljøfyrtårnordningen, og markedsfører den som et positivt tiltak. Kommunen betaler også førstegangs sertifisering av bedriftene, samt diplomet som ordfører deler ut i en litt høytidelig sammenkomst for å feire begivenheten.

Tynset kommune har valgt å inngå et samarbeid med nabokommunene Alvdal og Tolga om konsulent og sertifisertjenester, slik at vi kan samarbeide og utføre oppdrag for hverandre.

Miljøfyrtårn viser miljøinnsats og samfunnsansvar

Miljøfyrtårn er Norges mest brukte sertifikat for virksomheter som vil dokumentere sin miljøinnsats og vise samfunnsansvar. Å være Miljøfyrtårn innebærer systematisk arbeid med miljøtiltak i hverdagen. Virksomhetene oppfyller krav og gjennomfører tiltak for en mer miljøvennlig drift og godt arbeidsmiljø. Miljøfyrtårn har tilpassede krav for ulike bransjer og sertifikatet tildeles etter en uavhengig vurdering. Det leveres årlige miljørapporter og hvert tredje år blir virksomheten resertifisert. Sertifikatet er anerkjent av myndighetene ved offentlige innkjøp. Vi kaller det å ta miljøansvar i praksis!

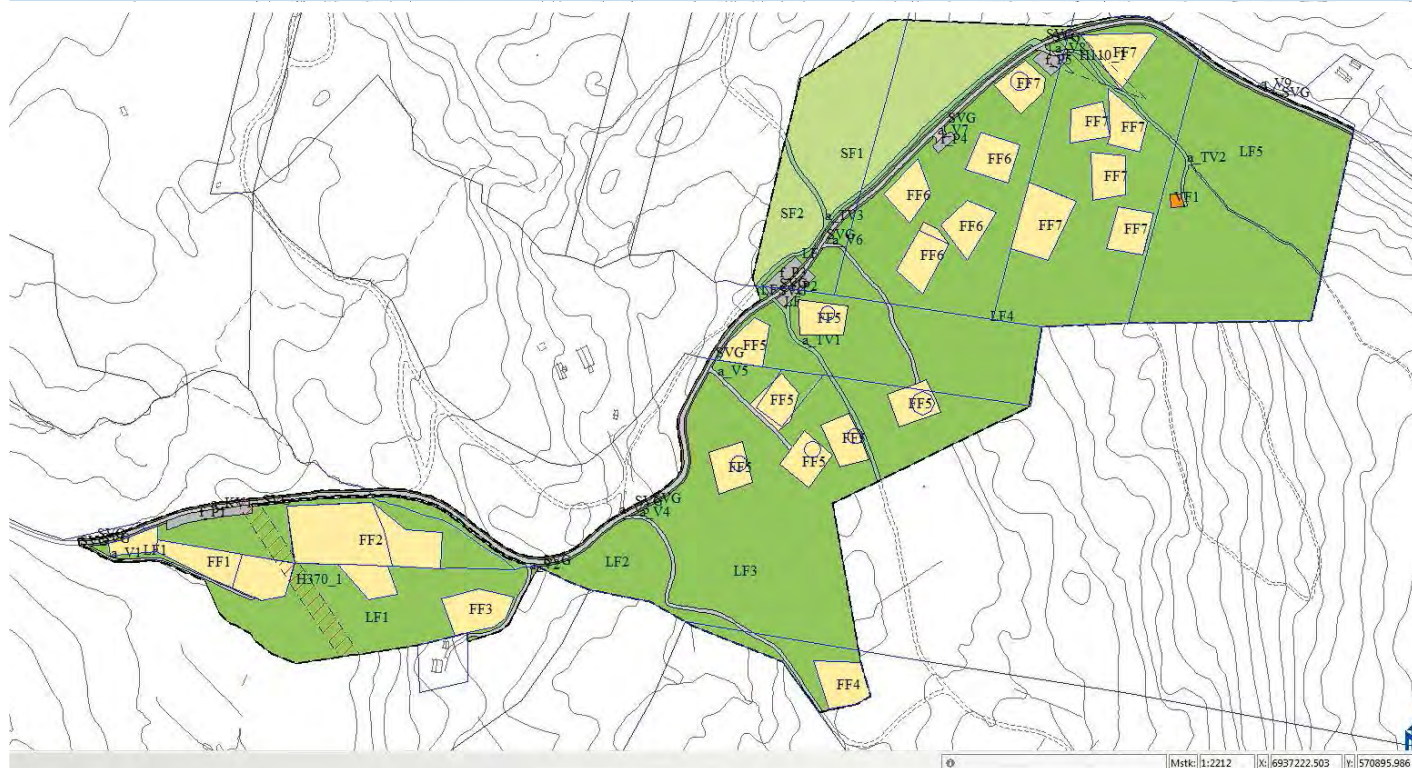
Miljøfyrtårn®

Vurderer du å bli et miljøfyrtårn?

Ta kontakt med Tynset kommune,
og vi vil hjelpe deg videre i prosessen!
Det vil gagne både bedriften og miljøet!
Se også: www.miljofyrtarn.no

Standardheving på hytteområdet på Kvikne

Det ligger cirka 20 hytter innenfor Kamsteinen hytteområde på Kvikne. Området ligger i lia 2-3 km øst for Yset og omfatter 193 dekar. Det er nå satt i gang et reguleringsarbeidet for å kunne utvikle hytteområdet med en høyere standard med vann/avløp, og muliggjøre bygging av større hytter.

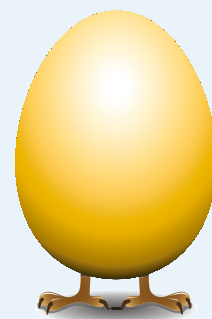
Reguleringsplanen legger ikke til rette for ny fritidsbebyggelse, men med utvidelse av eksisterende bebyggelse med standardheving, vil en kunne anta økt bruk av hyttene, og dermed også områdene rundt. Reguleringsplanen er også i tråd med overordnet målsetting i Kommuneplanen fra 2002 som peker på Savalen, Kvikneskogen og Kvikne som satsningsområde for fritidsbebyggelse.

Norconsult har gjennomført befarig og vurdering av planområdet med tanke på vann og avløp, og konkluderte "Med grunnlag i grunnundersøkelsene anbefales kommunal tilknytning for spillvann fra Kamsteinen hytteområde".

Økt bruk av hyttene og mere ferdsel i området vil kunne påvirke villreinen. Innenfor såkalt "Bygdenært område" som dette er, er plan- og bygningsloven førende, men avstanden til nasjonalt villreinområde er liten, og kommunen må vurdere om tiltak kan få konsekvenser for villrein og villreinens leveområder. Kommunene skal gjøre vurderinger og utredning av nye tiltak i denne sonen.

Eiendomsgrenser skal justeres slik at eksisterende bygninger blir liggende innenfor tomtgrensene. Det legges ikke opp til fortetting i området. Planarbeidet er fremmet i forståelse med grunneiere i området.

Formannskapet behandlet saken 12. februar og legger forslag til "Detaljregulering for Kamsteinen Hytteområde" ut til høring og offentlig ettersyn.

God Påske

Tynset for alle!

I januarmøtet til kommunestyret ble kommuneplanens samfunnsdel vedtatt, med visjonen ”Tynset for alle”. Samtidig pekte vi ut noen verdier som skal være retningsgivende for det vi som kommune skal gjøre.

Ordførerens side

Inkludering, trygghet, optimisme og puls - disse verdiene gir grunnlag for våre hovedmålsettinger og satsningsområder de kommende år. Håpet er at visjon og verdier vil bli en plattform for alle som bor i kommunen vår, og at vi sammen kan skape et godt samfunn for alle innbyggerne våre.

Etter flere runder med høringer og innspillmøter, har vi nå fått på plass den første ordentlige samfunnsdelen til kommuneplanen i Tynset. Denne skal være førende for det vi gjør og ha i seg visjoner for Tynsetsamfunnet og strategier for utvikling av hele Tynset kommune. I samfunnsdelen er kommunens overordna mål og hovedfokusområder fastlagt, og det er pekt på strategier for å nå disse målene. Disse målene skal virkeliggjøres i det praktiske gjennom kommuneplanens arealdel og gjennom årlige budsjett og fireårige virksomhetsplaner for kommunen. Vi er nå inne i revideringen av arealplanen, samtidig som vi alltid har en vedtatt virksomhetsplan.

Det kan være vanskelig å spisse opp en slik samfunnsdel, og prioritere noe foran noe annet. Som kommune skal du bidra for alle på alle nivå, og alle kommuner har nærmere 1000 oppgaver de skal levere, både lovpålagte og ikke-lovpålagte tjenester. Derfor blir det vanskelig for en kommune å skille seg veldig ut fra de andre. Tynset er også et regionsenter, hvor en skal gi tjenester og tilbud til langt

flere enn innenfor kommunens grenser. Gjennom prosessen havnet en derfor på visjonen ”Tynset for alle”, fordi det ble bare mer og mer klart at vi måtte favne hele det mangfoldet vi er i kommunen og regionen, både hva angår tilbud, tjenester og variert næringsliv. Samtidig peker det på at vi skal være åpne for alle typer mennesker, samt at vi skal ha positive holdninger til de som vil satse og gjerne prøve noe nytt; vær velkommen til å forsøke hos oss! Når det gjelder verdiene vi har valgt som et grunnlag for det vi gjør, mener vi at inkludering, trygghet, optimisme og puls kan være viktige normsetterere for det vi gjør og bygger oppunder. Dette bygger både under viktige holdninger til hverandre i samfunnet, men de gir også retning for hvordan regionsenterkommunen Tynset skal bli enda bedre for enda flere.

I samfunnsdelen har vi pekt på tre mål vi skal arbeide for. Første målet er å skape og videreutvikle et mangfold av arbeidsplasser. Vår styrke er at det er stor bredde av typer næringsliv i kommunen vår, med en god blanding av private og offentlige arbeidsplasser, og dette skal vi arbeide for fremover også. Videre må vi sørge for en god infrastruktur på alle nivå for dette, og samtidig sørge for at riktig kunnskap og kompetanse utvikles i tråd med utviklingen. Det andre målet er bærekraft, som nettopp gir grunnlag for våre liv her og nå,

Foto : Ingrid Eide / Ingrafo

Politiske møter

April - juni 2015

16.04.	09:00	Formannskapet
22.04.	09:00	De unges råd
28.04.	18:00	Kommunestyret
30.04.	09:00	Formannskapet
13.05.	09:00	De unges råd
21.05.	09:00	Formannskapet
26.05.	18:00	Kommunestyret
04.06.	09:00	Formannskapet
09.06.	15:00	Kommunestyret
10.06.	09:00	De unges råd
18.06.	09:00	Formannskapet

Se ajourført kalender på
www.tynset.kommune.no

og ikke minst inn i fremtiden. Vi er i stor grad basert nettopp på dette gjennom generasjoner med et rikt landbruk. Inn i fremtiden vil dette bli helt avgjørende både for å skape grunnlag for arbeidsplasser, og ikke minst for at vi skal leve gode liv her oppe i fremtiden også. Det gode liv har vi valgt som overskrift for vårt tredje mål. Dette peker på de tjenester vi ønsker skal bli gitt i vår kommune og region, også innbefattet alt det spennende innen kultur og idrett, samt naturopplevelser for alle. Gode liv handler selvsagt om mange forhold, men trygghet og god helse er avgjørende, samtidig som en ikke må glemme det å bli sett og tilhøre et fellesskap.

Vi har staket ut fem satsingsområder for å nå disse målene; regionsenter, arbeidsplasser, kompetanse, folkehelse og tjenester. Tynset kommune, sammen med næringslivet, frivillige lag og foreninger og hver enkelt, vil arbeide for å få til målene i samfunnsdelen; Et "Tynset for alle", med et mangfold av arbeidsplasser, bærekraft og det gode liv, preget av verdien inkludering, trygghet, optimisme og puls.

Beste hilsninger fra

Bersvend Salbu
Ordfører

Tynset turlag trækker vintersti

Alle nordmenn og tynsetinger ikke født med ski på beina. Derfor ble det i 2013 startet et treårig forsøk med såkalt vintersti fra Haverslia, langs Tylldalsveien - Infiltrasjonsbassenget - Motorsenteret og rundt Ripan. Dette for å gi et tilbud om turstier utenom sentrum og brøyta veier til folk som vil ut i skog og mark, uten ski på beina vinterstid. Stiene legges også slik at det er mulighet å gå ut fra der du bor.

Turlaget har fått mye positiv tilbakemelding på dette tiltaket og vil fortsette også i 2015. Fastheten i stiene vil selvsagt variere etter snøforholdene, men til tider vil det også være et godt tilbud for joggere. Parkeringsplassen på Ripan blir brøytet sporadisk etter større snøfall.

Internasjonale datasentre til Fjellregionen?

Nylig vedtok Apple å legge sine nye dataparker til Danmark og Irland. Nå har alle de nordiske landene fått datasentre av Silicon Valley - unntatt Norge.

Tekst: Ingrid Eide / Hilde Aanes
Ill.foto: © Shutterstock

En serverpark er et datasenter som er et lokalt bygget for å huse servere, og som lagrer og behandler den etter hvert enorme datamengden som vi laster "opp i skyen". Sverige og Finland har allerede fått dataparkene til Facebook og Google. Apples investering i Danmark forventes å skape 300 arbeidsplasser.

– Fjellregionen vant ikke frem i denne omgang, sier regional næringsssjef Arild Løvik. I følge avisen Berlingske Tidende fremhevet Apple danskenes strømnett som viktig for avgjørelsen.

– Norske rammebetingelser er vesentlig dårligere enn danske når det gjelder el-avgift. I Danmark ligger denne på 0,5 øre per kWh mot i Norge 13,5 øre. Det betyr at de får billigere norsk vannkraft i Danmark enn i Norge. Det må en politisk prosess til for å endre dette, og forhåpentligvis kan vi bli mere konkurransedyktige fra 2016. Etterspørselen etter slike store områder vil imidlertid fortsette.

– Vi jobber også parallelt med regulering av mindre områder i Fjellregionen for lokasjoner for mindre datasentre som kan ligge mange andre steder enn de store, opplyser Løvik.

Markedsfører områder gjennom egen nettside

Både Tynset, Alvdal og Rendalen kommuner har arealer som er interessante for internasjonale aktører som er ute etter områder for etablering av store datasentre. De tre kommunene samarbeider om markedsføringen sammen med regionrådet og regional næringsssjef.

Arealene som tilbys for etablering av større dataparker i Fjellregionen har nå fått egen nettside. Siden markedsføres gjennom "Invest in Norway", Innovasjon Norges nettsted for markedsføring av norsk næringsliv overfor utenlandske aktører.

I Tynset ligger arealet mellom småbruket Furuset og Gaupskardet i Tyllaldalen. Det foreslåtte område vil totalt legge beslag på ca. 1030 dekar skogsmark i Tyllaldalen og reguleringsarbeidet er igangsatt.

Klima og miljø = norske fordeler

Sett fra utlandet har Norge et stabilt klima, stabilt fysisk miljø og stabilt politisk miljø. Det forholdsvis kalde klimaet gjør at det ligger godt til rette i forhold til dataparkenes kjølebehov. Dette er faktorer som er betraktet som gunstig for investering i denne type virksomhet. Det er NØK og Eidsiva som etter vurdering av blant annet fibernet, linjenett, strømtilførsel utenfra og lokal produksjon fra blant annet kraftverkene på Savalen og i Rendalen har plukket ut områdene. En datapark krever stort areal med utvidelsesmuligheter, og det er viktig at grunnforholdene er stabile og egnet som byggegrunn, blant annet fri for rystelser.

TYNSET - YOUR DATA CENTER LOCATION
HOME DC LOCATIONS ELECTRICAL INFRASTRUCTURE SAFETY & STABILITY COMMUNICATION TYNSET CLIMATE CONTACT

The Tynset area is the ultimate datacenter location in Norway. There is enough locally produced low-cost renewable hydroelectric power, enough land available to expand your business, and four independent dark fiber routes directly to central hubs in Europe. The cold climate secures long-term stability and infinite growth potential.

SUPPORT FROM TITANS
The area has a very strong regional collaboration and is well connected with regional and central government. The area is also one of the strong and major production areas for electricity in Norway, with a large number of regional hydropower plants. Tynset is located between Norway's two strongest knowledge environments on ICT, technology and information security. See 2009

WHY TYNSET
The Tynset region is a huge hydropower producer and exporter to the rest of Norway and Europe. The national grid is 500kV, and the region has a production of several hundred MWh from a large number of hydropower plants. The regional 150kV grid is supported by the national 500kV grid. The grid is extremely secure and all electricity is produced from hydropower. The locations can offer redundant grid

IMPORTANT FIGURES
Tynset offers four independent routes for dark fiber. They are all connected to international fiber, three of them directly. Another dark fiber line, directly connected to international fiber, is regulated and projected.
Tynset, with its stable climate, is perfect for natural free air-cooling: the annual mean temperature is 1.1°C (34°F).

<http://tynset.koyopa.com>

Beskrivelse av området i Tynset

Det foreslåtte området i Tynset er stort nok, ligger gunstig til på en stor sandterrasse med sikker og stabil energiforsyning fra vannkraft. Kraftlinjen krysser allerede gjennom planområdet. Strømforsyningen leveres fra to uavhengige kraftverk. Strømmen kan derfor føres begge veier dersom noe skulle skje med ett av anleggene. Området er godt tilgjengelig for bredbånd via fiber. Det er god avstand til alle naboaktiviteter, slik at mulighetene for industrispionasje bør være oversiktlige. Det er ingen kjente konflikter i forhold til naturmiljø så langt, og ingen spesielle naturtyper i området. Dette må likevel utredes. Reguleringsarbeidet for området er i gang. Samtidig er forslag til planprogram sendt til høring, og lagt ut til offentlig ettersyn.

Arealet ligger sør for bebyggelsen i Tyllaldalen, og strekker seg 1,5 km sørover fra småbruket Furuset, vest for FV30. Området består av barskog, hovedsakelig furu. Kraftlinjen mellom Tynset og Rendalen går tvers gjennom arealet i nordvestlig til sørøstlig retning. Langs Gaupskardbekken går det traktorvei gjennom området over høgda og ned til Bellingmo i Alvdal. På motsatt side av FV30 ligger et område avsatt til LNF med spredt boligbygging. Skytebanen i Tyllaldalen ligger sentralt i området.

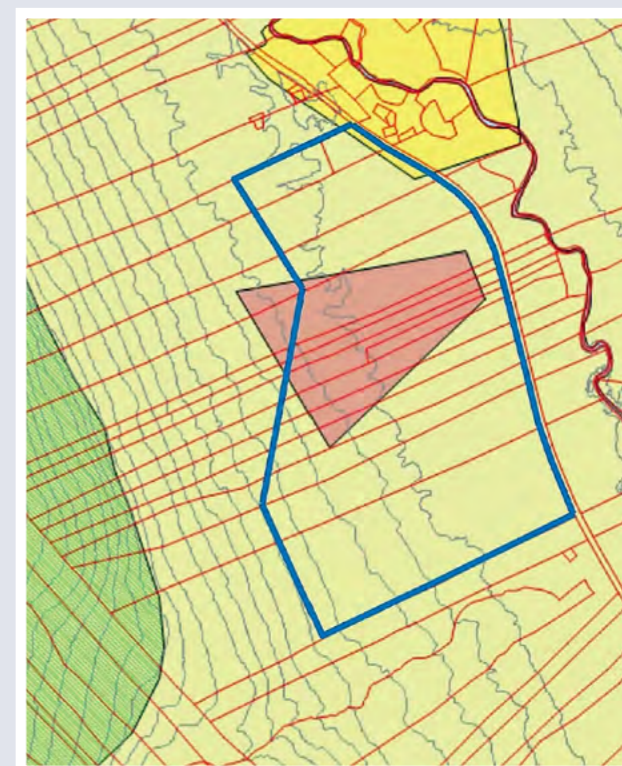
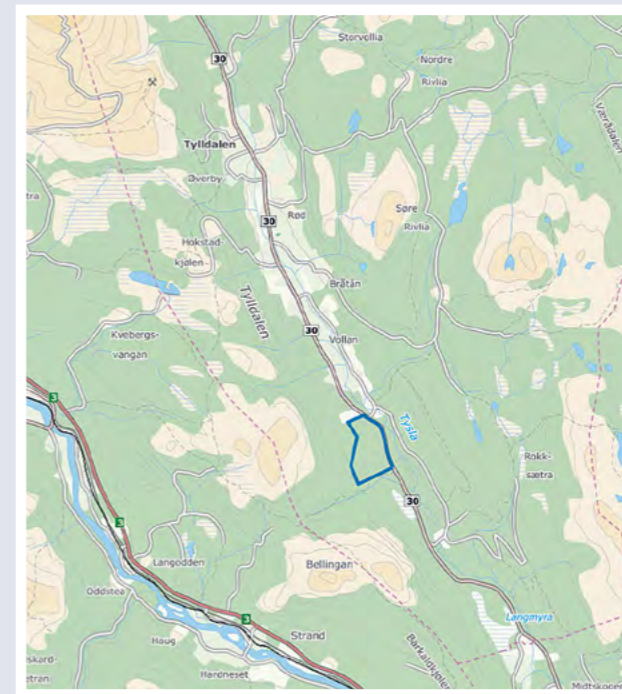
I kommuneplanens arealdel for Tynset kommune vedtatt i 2002, er arealet avsatt til såkalt LNF-område (landbruks-, natur- og friluftsområde). Innenfor LNF-områdene forutsettes det at hovedbruken skal være aktivt landbruk. Her tillates bygge- og anleggsvirksomhet som har direkte tilknytning til landbruksnæring. Reguleringsformålet for serverpark samsvarer ikke med arealbruken som er fastsatt i kommuneplanen, og må derfor konsekvensutredes i henhold til godkjent planprogram.

Tynset kommune har gjennom sin kommuneplan lagt til rette for boligutvikling i Tyllaldalen, med dertil hørende infrastruktur som er klar for utbygging dersom det skulle bli aktuelt. Planprogrammet skal redegjøre for hvilke forhold som skal utredes og belyses i konsekvensutredningen, og hvilke fremgangsmåter eller metoder som skal benyttes i utredningene for å fremskaffe nødvendig og beslutningsrelevant kunnskap om hvilke konsekvenser en eventuell utbygging i dette området vil få for miljø og samfunn.

Planprogrammet fastsettes av formannskapet. Med utgangspunkt i det vedtatte planprogrammet, utarbeides reguleringsplanen med tilhørende konsekvensutredning. Konsekvensene utredes i forhold til to forskjellige alternativer:

- 0-Alternativet er den mest sannsynlige utviklingen av området dersom tiltaket ikke gjennomføres. Konsekvenser for planforslaget vil bli vurdert opp i mot å videreføre dagens arealbruksformål LNF (landbruks-, natur- og friluftsområde, samt reindrift) i kommunedelplanen.
- Alternativ 1 vil være den mest sannsynlige utviklingen ved omregulering fra LNF til næringsformål og areal regulert som adkomstveg, slik områdereguleringen legger opp til.

Planprogrammet og saksdokumenter kan lastes ned fra kommunens nettsider, og de er også lagt ut på servicetorget og biblioteket. Har du spørsmål til planen, ta gjerne kontakt med enhet for Plan, Byggesak og Geodata. Forslaget til planprogram er sendt på høring, og er lagt ut til offentlig ettersyn fram til 1.4.2015.

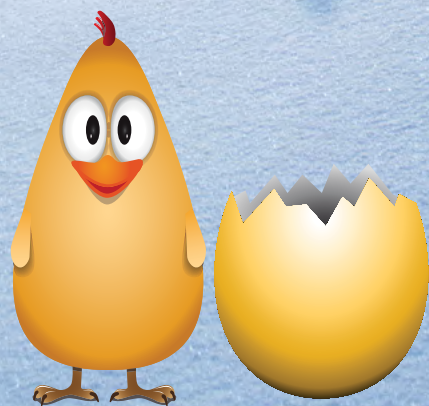

Fjellvettreglene

- for deg som ferdes i fjellet i påsken

- Legg ikke ut på langtur uten trening
- Meld fra hvor du går
- Vis respekt for været og værmeldingene.
- Vær rustet mot uvær og kulde selv på korte turer. Ha alltid med ryggsekk og det utstyret fjellet krever
- Lytt til erfarne fjellfolk
- Bruk kart og kompass
- Gå ikke alene
- Vend i tide – det er ingen skam å snu
- Spar på kreftene og grav deg inn i snøen om nødvendig

*God Påske
til alle våre lesere!*

Illustrasjonsfoto: © Shutterstock

B

DISTRIBUERT AV POSTEN
posten
NORGE

NORGE P.P. PORTO BETALT

Returadresse: Tynset kommune, Servicetorget, Rådhuset, 2500 Tynset

Utvalgte filmer i april

Fullstendig program finner du på www.tynsetkino.no

Asterix: Byplanleggeren

Helaftens spillefilm om Asterix og Obelix. Julius Cæsar avslører sin senest plan om kvitte seg med Gallerne en gang for alle. Hæren hans har ikke klart å knuse "den siste skanse", så han forsøker på en ny måte. Få sivilisasjonen inn i landsbygatene. Han bygger ett nytt Roma - Urbania - rundt Asterixs landsby, for å presse Gallerne til å tilpasse seg eller forsvinne. Til tross for Asterix og Obelixs planer om å stoppe utbyggingen, dukker bygningene raskt opp og romerne starter å rolig invadere Gallernes område, noe som fører til kaos i Asterixs landsby. Kan dette endelig bety seier for Cæsar?

Annie

Den populære musikalen "Annie" er tilbake i en ny, frisk drakt i denne oppdaterte fortellingen om barnehjemsjenta Annie som aldri sluttet å tro på morgendagen. Jay-Z og Will Smith er produsenter, mens Quvenzhané Wallis, Cameron Diaz, Rose Byrne og Jamie Foxx spiller hovedrollene. Alle sangene du elsker er tilbake i en ny drakt. Se filmen og nynn med på de udødelige gledessprederne, som "Tomorrow", "You're Never Fully Dressed Without a Smile" og "It's the Hard-Knocks Life".

Svenskjævel

Vi følger 23 år gamle Dino (Bianca Kronlöf) på jobb jakt i Oslo. I likhet med titusener av andre svenske ungdommer, søker hun jobb i Norge. Da Dino får jobb i et middelklasse hjem som barnevakt og hushjelp, opplever hun en virkelighet veldig fjern fra hennes egen. I løpet av noen få sommeruker endrer tilværelsen seg radikalt.

Fast & Furious 7

Vin Diesel og Dwayne Johnson er tilbake i tidenes råeste filmserie. Rydd veien for Fast & Furious 7! Etter at den fartsglade gjengen til Dominic Toretto (Vin Diesel) og Brian O'Conner (Paul Walker) beseiret Owen Shaw, har de endelig kunnet reise tilbake til USA og leve de normale livene de drømte om. Men Owens eldre bror, Deckard Shaw (Jason Statham), er hevnlysten, og akter ikke å gi seg før hvert medlem av Doms klan er tatt av dage. Det neste store kappløpet med tiden er i gang.

Se program med tider og priser på plakater, i kulturfolderen, i aviser og tynsetkino.no.
Billettsalget starter en time før forestilling. Telefon billettsalg: 62 48 52 59